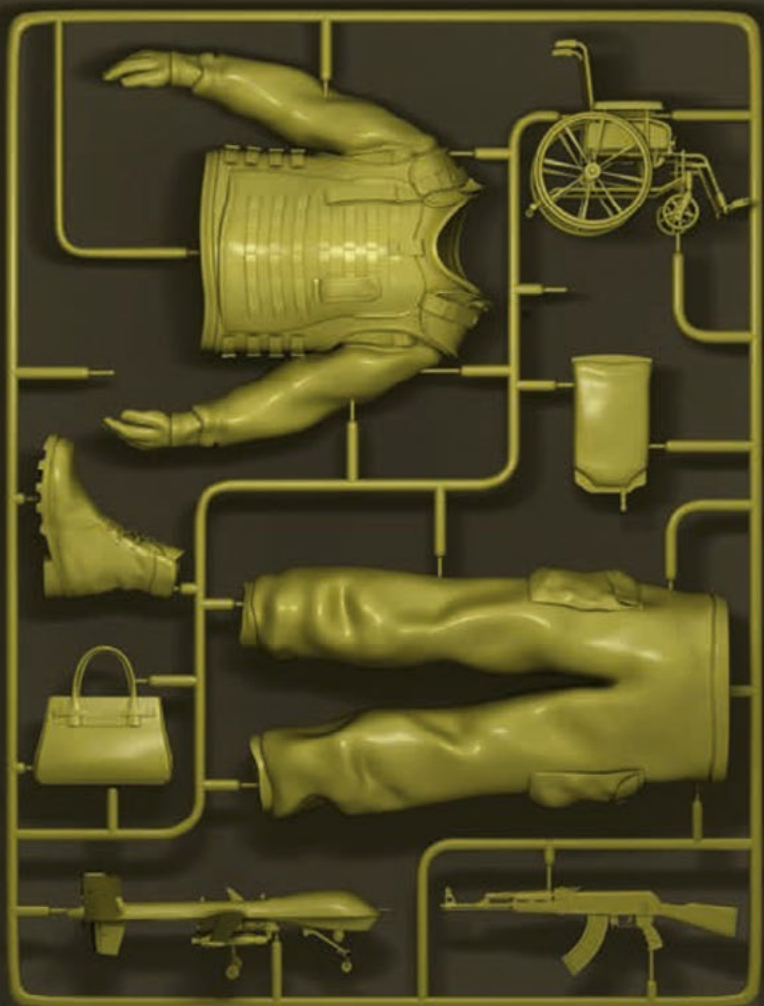

ANATOMIE VOJÁKA

HARRY PARKER

„Dech beroucí, brutálně realistické čtení. Anatomie vojáka je román, ale vychází ze skutečných zážitků autora na bojišti a během rekonvalescence. Popisuje život vojáka v Afghánistánu i život po vážném zranění. Tento příběh se navždy vryje do srdcí a myslí čtenářů.“

generál David Petraeus, velitel mezinárodní koalice
v Afghánistánu v letech 2010-2011

Anatomie vojáka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Harry Parker
Anatomie vojáka – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Anatomie vojáka

Harry Parker

Mé matce, otci a bratrovi

1

Mé sériové číslo je 6545-01-522. Byl jsem vybalen z plastového obalu, vytáhnut, zkontrolován a zase zabalen. Černý fix na mě napsal *BA5799 0 POZ* a poté jsem byl uložen do levé kapsy maskáčových kalhot BA5799. A tam jsem zůstal. Kapsa byla rozepnuta jen zřídka.

V té kapse jsem strávil osm týdnů, dva dny a čtyři hodiny. Zatím jsem nebyl potřeba. Otíral jsem se o stehno BA5799 většinou v pomalém tempu dozadu a dopředu, dozadu a dopředu, ale někdy jsem i rychle poskakoval. A slyšel jsem zvuky: rány a třesky, vysoký pískot, výkřiky nadšení i zloby.

Jednoho dne jsem strávil celou hodinu ponořen ve stojaté vodě.

Byl jsem v dopravních prostředcích s pásy a koly, vrtulemi a rotory. Byl jsem namočen do mýdlové vody, poté pověšen a sušen na prádelní šňůře a celý den jsem nic nedělal.

15. srpna v 06:18 hodin, zrovna když jsem se otíral o stehno BA5799, jsem byl zvednut do vzduchu a přetočen. A najednou jsem byl na světle. Kolem byl prach, zmatek a křik. Ležel jsem vedle něj a on byl tváří k zemi. Byl neúplný. Ležel jsem vedle něj a kolem nás padaly kameny a sutiny.

Ležel jsem v prachu, když se ke mně pomalu přes to popraskané bahno přibližovala tmavě červená tekutina. Byl jsem tam, když nikdo nepřicházel a on byl sám a nemohl se pohnout. A byl jsem stále tam, když BA5799 pohltil strach a žalostné zoufalství, když byl otočen a dva prsty vstoupily do jeho úst, zatímco jeho hrud' byla pumpována nahoru a dolů a vzduch byl vtlačěn do jeho plic.

Zvedla mě nejistá ruka, spadl jsem zpátky na zem a byl jsem znovu zdvihnut. Otevřely mě zpanikařené prsty a pokryla mě hustá tekutina.

Byl jsem umístěn na BA5799. Byl jsem obtočen a obtažen. Přitiskl jsem se mu k noze, dokud jsem v sobě necítil jeho puls. Zašklebil se a skrze zaťaté zuby procedil výkřik. Byl jsem obvinut pevněji a upnul jsem se kolem jeho stehna. Zabránil jsem mu vykrváčet do okolního prachu.

Tiskl jsem se k němu, zatímco byl položen na nosítka, když se hluboce zakousl do paže muže, který jej nesl, a když už nevydával žádný zvuk. Tiskl jsem se k němu, když jsme se dostali do vrtulníku. Opět jsem byl převázán a přitlačil jsem se k němu ještě pevněji.

Držel jsem se jej ve chvíli, kdy jsme letěli nad poli a třpytivými zavlažovacími příkopy a kolem vrtulníku svištěl vítr, kdy o svou záchranu prosil Boha a kdy byly na jeho hrud' umístěny kovové podložky a jeho tělo sebou několikrát škublo. A držel jsem se jej i tehdy, když přístroj neohlásil žádný výstup, když jsem v sobě necítil žádný puls.

Byl jsem tam, když přiběhli k vrtulníku a vzali nás do chladu nemocnice.

Byl jsem tam, když se doktoři tvářili znepokojeně. Tiskl jsem se k němu, když se vrátil zpátky, když tam byl nějaký výstup a jeho váhavé srdce opět zapulsovalo. Byl jsem přítomen, když nad BA5799 zavěsili vak s krví a když mu odřízli zbytek jeho nohy.

A pak jsem byl uvolněn a odstraněn, už jsem tam nebyl. BA5799 už mě nepotřeboval.

Mé sériové číslo je 6545-01-522. Skončil jsem na dně chirurgické nádoby a pak jsem byl spálen.

2

Byl jsem položen do rozbité přepravky se třemi dalšími naprosto identickými pytli hnojiva před obchodem ve vesnici Howshal Nalay.

Byl jsem v té přepravce dva týdny, než Faridun přijel na svém zeleném kole. Pozdravil majitele obchodu a začali se spolu handrkovat. Faridun mu pak předal peníze a majitel mě přesunul do košíku na kole. Propadal jsem kovovými drátky, které se zarývaly do mé plastové kůže, a prodavač mě k nim připevnil oranžovým provázkem z obchodu. Faridun s mužem zavtipkoval, přehodil svou nohu přes rám a odjeli jsme pryč.

Faridun nás vyvezl z vesnice na otevřenou silnici, vyvýšený, písčité zbarvený hřbet probíhající skrze prašná, zelená pole. Rozviklané zadní kolo bicyklu pode mnou zaskřípalo, když jsme kličkovali mezi výmoly po zimních deštích.

Jakmile skrze mihotající se vzduch uviděl kontrolní stanoviště, povzdech si. Když jsme se přiblížili, sesedl z kola a kráčel vedle něj. Na každé straně silnice stál ropný barel a společně podpíraly železnou tyč, u které byla přistavena červená motorka. V tmavém stínu budovy seděla skupina mužů. Jeden z nich vstal, šel směrem k nám a Faridunovi pokynul tou rukou, ve které nedržel zbraň.

„Mír buď s tebou, mladý muži. Jak se ti vede?“ optal se ho.

Faridun si rukou zastínil oči a vzhledl k němu. „Mír s tebou. Mám se dobře, chvála Bohu.“

Muž se stal jen černou siluetou se sluncem v zádech.

„Jsem na cestě z Howshal Nalay, byl jsem na trhu,“ řekl Faridun tiše. „Musím se dostat zpátky, než se setmí.“

Ostatní se vynořili ze stínu a postavili se za neznámého. Faridun na ně pohlédl a rozpoznal mezi nimi svého přítele Latifa. Latif Fariduna také poznal, ale vypadal nejistě. Vykročil pak k neznámému a pošeptal mu něco do ucha.

Mužova tvář se napnula. Popošel dopředu a prudce kopl do rámu kola. Faridunova noha se zachytila o řetěz a on upadl na prašnou cestu. Sesunul jsem se společně s ním a zkroutil jsem se pod oranžovým provázkem. Muž teď držel zbraň oběma rukama, šlápnul na kolo a přitlačil Faridunovi nohu k zemi.

Faridun nevydal ani hlásku.

Muž stál nad ním a na zavřené rty mu tlačil hlaveň své zbraně. Faridun své rty stáhl a zavrtěl hlavou. Ale neznámý kroutil zbraní sem a tam, dokud nebyly Faridunovy rty násilím rozevřeny. Hlaveň se zarazila o jeho zuby a odírala se o dásně nad jeho špičákem. Faridun v bolesti ústa otevřel, zbraň se prodrala skrze jeho zuby a zastavila se až o jeho hrdlo.

„Kushan Hhan je tvým otcem?“

Faridunovi se navalilo a jazyk se mu zkroutil u chladného kovu. V šoku přikývl. Muž zbraň zatlačil ještě více dozadu, Faridun se zmítal v křeči a opět se kolem hlavně začal dávit.

„Tvůj otec pracuje pro bezvěrce,“ řekl neznámý. „Pokud v tom bude proti Boží vůli pokračovat, urážnu tvojí sestře hlavu. Rozumíš?“ Znovu a naposledy zatlačil hlaveň hlouběji a pak zbraň vytáhl a ukročil zpět.

Faridunovy oči byly vlhké, ale když se zvedal ze svého vlastního stínu a sbíral své kolo ze země, z mužova pohledu je nespouštěl. Provázek se uvolnil a já jsem vypadl z košíku. Faridunovy rty se už zase sevřely a on pohlédl na Latifa.

„Bůh s tebou, Latife,“ řekl před tím, než na svém kole pomalu odjel dál po cestě, pryč od místa, kde jsem zůstal ležet v prachu.

Muž se zasmál a poplácal Latifa po zádech. Jeden z nich pak došel do prostřed cesty, zvedl mě a odhodil mě ke zdi budovy.

To odpoledne muži polehávali ve stínu a nechali projít skupinu nomádů s velbloudy. Vybrali clo ve výši patnácti dolarů od řidiče nákladáku

a povídali si se skupinkou mužů, která byla na cestě domů z práce v polích. Jakmile se začalo stmívat, dva z nich konečně nasedli na motorku a odjeli. Ostatní přesunuli barely do budovy, řekli si, že se setkají zase po modlitbách, a rozjeli se pryč.

Poslední muž si mě hodil na záda a kráčel po cestě kolem stříbřitého pásma vody, dokud jsme nedorazili k temné oblasti houští v labyrintu drolících se zdí. Otevřel dřevěné dveře, odložil mě na podlahu a práskl za sebou dveřmi.

Jsem pytel hnojiva. Obsahují NH_4NO_3 a v té temné místnosti jsem čekal, dokud mě někdo neotevře a nepoužije.

3

Byla jsem vyňata z krabice a tkaničky byly propleteny mýma očima. Byl mi vytažen jazyk a na něj nějaký muž napsal BA5799 černou lihovkou, která mi prosákla do látky.

Ležela jsem v pokoji mezi vyloženými věcmi na podlaze mezi řadou komínků oblečení: košilemi, maskáčovými tričky, kalhotami, spodky do horkého počasí a ponožkami zavinutými do kuliček. Byla tam kopa poznámkových bloků a map a také kniha o vzdálené zemi, kde přetrvávaly konflikty. Další hromada obsahovala pasty a kartáčky na zuby, repelent na hmyz a prášky proti malárii. Ve třetí byla GPS navigace, baterka a lékárnička. Byl tam také kožený diář, helma a stoh vyleštěných a blyštících se zásobníků, vedle kterých ležela souprava na čištění zbraní.

Velká černá zapínací taška a krosna ležely otevřené, připravené k balení. Všechno bylo černě pojmenováno stejně jako já.

Muž seděl na posteli pro jednoho. Strčil do mě svou nohu a já jsem byla pevně obtažena kolem jeho kotníku tkaničkami, které mi třikrát omotal kolem krku před tím, než na nich pečlivě uvázal uzel. Cítla jsem, jak zavrtěl prsty u nohou, a pak si na druhou nohu nasadil mé druhé já.

Procházel se po pokoji a znovu ve mně protahoval prsty. Opustili jsme pokoj, sešli jsme dolů a vyšli jsme ven.

Prolétla jsem kolem mého dvojčete a pak jsem stála pevně na zemi. Mé dvojče prolétlo kolem mě. Běželi jsme. Zrychlili jsme po křídové a kamínkové cestě skrz bránu s ostnatým drátem. Cesta byla lemovaná živými ploty a my jsme se vyhýbali loužím, až jsme se dostali mimo stromy a nahoru do zeleného kopce.

Nasadili jsme stálé tempo a muž dýchal s nacvičenou kontrolou. Má podrážka dopadala na zem, přizpůsobovala se okolním kamenům a s každým krokem na sebe nabírala bahno. Kaluže odrážely modrobílé nebe nad námi a látka na mém povrchu se vrásčila, jak jsem se ohýbala s pohybem jeho nohy. Zrychlil tempo, protože věděl, že může, a právě v tom si liboval. Byl silný, a jak jsme běželi dál, svůj dech měl stále pod kontrolou. Čím více byl v kondici, tím tvrději mohl bojovat a tím déle mohl přežít.

Motivován ničím jiným než zapomněním se přinutil zrychlit a vyběhl nahoru po strmé stráni. Nahoře se zastavil a rozhlédl se po širokých pláních přetátných cestami a rozčtvercovaných dřevěnými krychličkami.

Pokusil se vyčistit si hlavu, ale zaplavily ji myšlenky. Už tam byl, soustředil se na to, jaké to bude, a na nevyhnutelnost toho všeho. Když si vzpomenu na svůj poslední týden před nastoupením, zdálo se mu to neuvěřitelné. Vzpomínal na svá sbohem.

Seběhli jsme z cesty a běželi trávou. Stébla šlehala o mou špičku a zanechávala za sebou zelené jizvy. Mířili jsme dolů po příkré stráni, a jak jsme sestupovali, vdíral se do mě. Začala jsem se mu otírat o levou patu, kde se vytvořil puchýř. Mé vrásky se prohlubovaly a tvar jeho prstů u nohou se vtiskával do mé vnitřní výstelky.

Přeskočili jsme obrubník a běželi dál po šterkové cestě, která byla na mou podrážku příliš drsná. Zabočili jsme za roh k bráně, kde ukázal svou identifikační kartu jinému vojákovvi, a zastavil.

„Nevěděl jsem, že jste na strážii, vojine Macintoshi.“

„Je to radost, pane,“ odpověděl voják.

„Doufám, že nepřijdete o žádnou dovolenku.“

„Ne, končím zítra ráno a pak rovnou domů. Šel jste si zaběhat?“

„Jenom si prošlapuji nové boty,“ řekl a podíval se na mě.

„Chytrý, pane. Pokračujte takhle dál a jednoho dne budete plukovníkem.“

„Na to určitě nedojde, Macu,“ odpověděl a otočil se. „Tak zatím.“

Začalo pršet a na asfaltu přede mnou se objevily temné skvrny. Poslední necelý kilometr zpátky do budovy, ze které jsme vyběhli, utíkal rychlým sprintem.

Šel teď chůzí, ruce měl na své hlavě a hrud' se mu vzdouvala. Rychle se sebral a vrátili jsme se zpátky do pokoje. Sundal mě a teplo jeho nohy se rozptýlilo. Byla jsem opatrně položena mezi výbavu rozloženou na podlaze.

Spal v posteli a ráno se oholil u umyvadla. Oblékl si zelenou maskáčovou uniformu a obul si boty podobné mně, avšak černě kožené. Na hlavě si srovnal zelený baret tak, aby měl odznáček stříbrné polnice nad svýma očima, a vyšel ven. Když se vrátil, přeorganizoval si všechny komínky věcí na podlaze a znovu přepočítal ponožky, než si na svém seznamu odškrtnul další položku.

Druhého dne si oblékl džíny a tričko a obul si staré tenisky, které zůstaly od mého příchodu nepoužité ležet v rohu místnosti. Nacpal si pár věcí do batohu, odešel a zamkl za sebou dveře.

Stála jsem na svém místě osamocena hned vedle mého dvojčete mezi koprkami připravenými ke sbalení.

O TÝDEN POZDĚJI SE NEOHOLEN VRÁTIL ZPÁTKY. POVZDYCHNUL SI, POSADIL SE NA PODLAHU A ZAČAL SI BALIT VÝSTROJ. Všechno mělo své místo a každá položka na jeho seznamu byla nakonec přeškrtnuta. Jakmile byl hotov, postavil krosnu na tašku a já jsem byla umístěna vedle židle, přes kterou byla přehozena pouštní bojová uniforma a zelený baret.

Zpoza dveří sem nakouknul nějaký muž.

„Jdeš se najíst?“ zeptal se.

„Jasně, dej mi vteřinku, jenom musím zavolat domů.“

„Fajn, kámo, uvidíme se dole,“ odpověděl muž a odešel.

Zvedl telefon.

„Ahoj, mami, tady Tom,“ oznámil do telefonu. „Jo, v pohodě, právě jsem dobalil. Jsem připraven vyrazit...“ Popocházel po pokoji a pak se posadil na postel. „Asi jenom pizzu a film s ostatními... Myslím, že je

to zítra kolem desáté, ale musíme být připraveni na autobus už v pět... Děkuju za víkend. Rád jsem vás všechny viděl.“ Naslouchal telefonu, zatímco si prsty pohrával s dekou. Vstal a přešel k oknu. Mluvil, smál se a šel k židli, aby odtrhnul uvolněnou nitku z košile své uniformy. „Zavolám ti za pár dnů,“ řekl, „až tam dorazím... Dobře, určitě... Ty taky, měj se... Ahoj... Ahoj.“

Tě noci spal neklidně a ve čtyři hodiny mu zazvonil budík. Okamžitě rozsvítil světlo. Sedl si, chytil se okraje postele a zívł. Venku byla stále ještě tma a on se naklonil nad umyvadlo a oholil si strniště. Zíral na svůj odraz a na své krvi podlité oči. Vypadal jinak, než jak se cítil. Usmál se, ale když přejížděl bradu žiletkou, jeho oči zely prázdnotou. Nezáleželo na tom, jak vypadal.

Sbalil si poslední věci do krosny, oblékl si bojovou uniformu a pak si mě obul.

Na snídani se ostatní boty stejně jako já nervózně vrtěly pod stolem. Žádný z těch mužů tu noc nespal moc dobře a nemluvíli téměř o ničem jiném než o načasování a koordinaci následujících hodin.

Zpátky ve svém pokoji si hodil na ramena krosnu, a když zvedal tašku, zanadával. V pravé ruce držel menší zelený batůžek a do mě se nyní zapřela jeho téměř dvojnásobná váha. Rozhlédl se po prázdné místnosti, zhasl světlo a odešel, aniž by za sebou zamkl dveře.

Procházeli jsme táborem rozzářeným kužely žlutých pouličních světel. K dlouhé řadě autobusů se směrem od budov pohybovaly další temné postavy hrbící se pod nákladem svých batohů. Hlasy se vyjasňovaly a pak už jsme se ocitli uprostřed shonu lidí a pohybů v temnotě vedle cesty.

Zpovzdálí fronty se ozval hlas: „Rota B na konec. Zavazadla na nákladáky, krosny dolů. Přestaňte se tlačit, vy holoto.“

Protáhli jsme se kolem nervózního muže, který si svou tašku vybaloval na trávník.

„Ale no tak, vojíne Milne, na to balení jste měl celej svůj život – co jste si zapomněl teď?“ zakřičel někdo, když voják utíkal zpátky.

„Ránko, pane, rota B je na druhé straně,“ ukázal kdosi na konec řady. „Díky,“ řekl, překročil se mnou tašku ležící na zemi a kráčel podél chodníku.

„Ještě někdo pro zbraně a výstroj se sériovým číslem? Administrace vás chce teď,“ zakřičel skladník ze zásobovacího kontejneru.

Šel k nákladáku. Zvedl ze svých ramen tašku, umístil ji vedle ostatních a svou krosnu zastrčil do prostoru pod autobus. Stál ve frontě zívajících mužů a podepsal převzetí pušky. Nakonec jsme vešli do autobusu a sedli si do první řady. Zelená pažba pušky spočívala na zemi vedle mě.

Muž procházel uličkou mezi sedadly a počítal vojáky, kteří odpočívali s hlavou opřenou o okna.

„Jsou tu všichni, pane,“ oznámil a sedl si vedle nás. „Jenom čekáme na vojína Smithe. Pomáhá administraci se zavazadly.“

„Díky, seržante Dee.“

Autobus odjel z tábora s oválem světla na silnici před sebou. Když se nebe začínalo rozednívat, stromy byly skrze okno temné. Uvolnil nohu a usnul.

Když se vzbudil, pohlédl na krajinu, která se míhala kolem nás, a šťouchnul do muže vedle sebe.

„Už jsme skoro tam, seržante Dee,“ řekl.

„Díky, pane,“ odpověděl muž, vstal a podíval se za sebe. „Poslouchejte,“ řekl. „Přestaňte olizovat ty okna, vojíne Macintoshi, tak je to správně. Až vystoupíme, tašky půjdou do letadla zvlášť. Nedělejte žádný vylomeniny a přihlaste se jako četa.“

Po stání ve frontě a ukazování dokumentů se posadil do letištního salonku a zaklínil si mě o svůj druhý kotník. Ostatní muži spali s čelem opřeným o batohy se sluchátky v uších. Jen málo z nich mluvilo. Někteří leželi na podlaze s maskáčovými bundami obmotanými kolem hlavy, aby zabránili proniknutí ilumináčnických světél. Nakonec do místnosti přišli muži v modrých uniformách. Nějaký muž s reflexní vestou vešel mezi řady sedadel.

„Omlouvám se za zpoždění,“ řekl nám, „byl tam malý problém s letadlem. Začneme teď s nástupem na palubu.“

„Aleluja, kurva,“ zamumlal někdo, když všichni postupně vstávali.

Z terminálu vyšel v jedné řadě, která se šourala vpřed. Všichni ti muži postupující ke schodům do letadla byli potichu. Svě uniformy měli nové a ještě neposkvřené prachem. Povzdechl si a zaryl do mě své prsty u nohou. Žádná jiná možnost tady není, pomyslel si, zpátky už to nejde.

Kolem vzletové dráhy se ve vlhkém větru ohýbaly zelené stromy. Sehnul se a dotkl se země vedle mě. A pak jsem vstoupila na kovové schody.

V letadle se boty ostatních mužů vyrovnaly do řady pod sedadly přede mnou. Nemohl spát, a tak si opřel hlavu o okno a sledoval vršky oblaků. Hlavou se mu prohnal nechtěný proud myšlenek a vzpomínek, které se propojovaly pouze jako připomínka toho, od čeho byl oderván.

Po přistání jsme sešli po hliníkových schodech na přistávací dráhu a já jsem cítila její teplo v mé výstelce. Vzduch se vlnil a černý asfalt splýval s modrým nebem.

Jsem pouštní bojová bota. Na jazyku mám napsáno *BA5799* a právě on se mnou přešel přes asfalt směrem k městečku bílých stanů a krémových hangárů, které se vlnily v tom třepotavém pouštním zrcadle.

4

Byla jsem pečlivě složena na dřevěném stole s nerovnými nohama, který byl opřen o suchou zeď postavenou z bláta. Vyrobili mě dva muži osvětlení měsíčním světlem skrze otevřené dveře za nimi a září svítílny, která byla umístěna na policičce ve stěně. Jejich těla se nade mnou tyčila a na čelech se jim třpytil pot.

Rozstříhli pytel a zvažili hnojivo na starých mechanických váhách. Látku namočili do benzínu. Kolem stolu se rozšířily výpary a jeden z mužů kýchl. Látku a hnojivo spojili dohromady a tuto mou část zabalili do plastové fólie a pevně ji oblepili černou lepicí páskou.

Toto byl můj počátek, avšak stále jsem nebyla kompletní.

Vyrobili mě ještě dvakrát. Nabírali hnojivo kovovými miskami, vážili a balili jej v kombinaci s benzínovými hadry, dokud jsme všechny tři nebyly položeny do řady podél okraje stolu. Tři balíčky potenciální síly.

Muži vyšli dveřmi ven a stáli v modrém svitu měsíce. Zapálili si cigarety, které se vznášely vedle nich, obloukem se přibližovaly k jejich rtům a ozařovaly jim obličej. Zavolali si k sobě dalšího muže a řekli mu, že nemusí stát hlídku, protože v okolí nikdo není. Připojil se k nim, přijal cigaretu a zavěsil si pušku na rameno, aby si mohl v klidu zakouřit.

Začali se mezi sebou dohadovat.

„Ani jedna z nich nefungovala. Strávili jsme jejich výrobou tři noci a týdny jsme sledovali, jak po nich nepřítel kráčí – a nic,“ řekl jeden z nich. Jeho rty zmizely, jak potáhl ze své cigarety. „Použili jsme stejnou směs, jakou máš tady ty.“

„Já jsem byl vyučen,“ prohlásil ten druhý. „Každá, kterou jsem vyrobil, fungovala. Celou zimu jsem odpaloval díry do sněhu. A navíc máme to nové vybavení zpoza hranic. Budou fungovat, Latife. S boží pomocí budou fungovat.“

„Možná to bylo nadmořskou výškou, Aktare, nebo směsí, kterou jsi použil –“

„To stačí, Latife. Hassan si mě vybral. Byl jsem v horách.“ Zahodil cigaretu na zem a zašlápl ji botou. „Jdi hlídkovat, Paugi. Měli bychom to dokončit,“ prohlásil a vešel zpátky dovnitř ke mně.

Znovu se naklonili nad stůl. Vzali do rukou dva tenké kovové pásky a ke každému z nich připojili drátek. Pak je zvlášť paralelně vedle sebe položili mezi dva dřevěné špalky a všechno zabalili do fólie. Takhle to udělali celkem třikrát.

„Tyhle jsou dobré, Aktare,“ pochválil je jeden z nich. Přidřepł si dolů, aby byl na stejné úrovni jako já, a jemně přitlačil na jeden pásek tak, že se kovy spojily.

„Ano, tyhle budou fungovat.“

„Jsou lepší, než jaké jsem kdy viděl. Dostatečně pevné na to, aby zůstaly oddělené pod vahou psa, nebo vlhké půdy, ale pod vahou člověka –“

„Ano, jsou vyvážené.“ Vzal je z mužových rukou, položil je vedle mě a začal na konec připojovat drátek, který zakroutil kleštěmi.

Tohle byla moje další součást.

Položil na stůl bílou polystyrenovou kostku, rozcupoval ji a odstranil jeden ze šesti kovových proutků, které se vzpřímeně tyčily v dírách.

„Teď tam dáme tyhle.“ Naklonil se blíž a vtlačil proutek do směsi mých vnitřností. V soustředění prostrčil jazyk mezi rty. Konec proutku nechal vyčnívat ven a oblepil jej opatrně lepicí páskou. Pak připojil drátky a secvaknul je kleštěmi, čímž obě mé části spojil.

„Baterie můžeme přidat těsně před tím, než je zakopeme,“ řekl.

Měla jsem teď mnohem větší potenciál. Byla jsem ošklivá a podomácku vyrobená, ale byla jsem úplná. Jedna má část byla kulatá, ta druhá

dlouhá a tenká. Obě pak byly zabaleny do fólie a lepicí pásky a propojeny tenkým drátkem.

„Musíš s nimi zacházet opatrně, Latife.“ Posunul bílou krabici pěti zbývajících vzpřímených proutků přes stůl. „Když jsem byl tehdy v horách, jeden student je držel v ruce,“ řekl a jeden proutek vytáhl, „a teplo lampy jeden spustilo. Ještě teď před sebou vidím jeho zápěstí bez dlaně – a jeho šokovaný výraz. Hassan byl zlostí bez sebe, protože ho ten chlapec neposlouchal. Následujícího dne byl pryč.“

„Můžou se jen tak spustit?“ optal se mladší muž, zatímco se díval dolů na stříbrný proutek ve své ruce.

„Měl smůlu. Ale ano, jsou nestálé.“

Když byly dokončené i ty další dvě, muži uklidili stůl a schovali vybavení do batohu. Nás pak vyrovnali do řady na podlahu vedle pytle hnojiva. Jeden z nich vzal svítilnu, jejíž plamen se slabě zatřepotal, a prohlédl s ní celou místnost a prostor pod stolem. Vyšel pak ven a zavřel za sebou dřevěné dveře.

ZŮSTALA JSEM TAM SKRYTA. A KAŽDÝ DEN SE TENKÝ PRACHOVÝ PROUZEK světla pomalu posouval přes celou místnost, míjel mou plastovou kůži a zahříval mě.

Jednou, když byla tma, se dveře konečně otevřely. Byli to ti stejní muži a jeden z nich na stůl položil tašku.

„A určitě řekl, že přijde?“

„Ano, řekl mi, že tady bude. Mluvil jsem s ním po modlitbách.“

„Budou o tom muset říct Hassanovi. Potrestají ho.“

Zvedli mě na stůl a zkontrolovali můj stav. Mužská ruka ohmatala mé spojení a jemně zatahala za drátky, aby se ujistila, že jsou stále pevné. Vložila mě do tašky a ty další dvě položila na mě.

„Vezmi tu lopatu, Latife. A barel s vodou. Já ponesu tašku. Baterie máš?“

„Ano.“

„Uděláme to tak, jak jsme si řekli. Cítíš se dobře?“

„Ano, myslím, že ano. Alespoň nesvítí měsíc.“

„Bude to dlouhá noc. Jednu na silnici Nalay, jednu k mostu nad řekou a poslední se pokusíme nastražit blízko jejich tábora. Hassan si myslí, že takhle budeme mít tu nejlepší šanci. Měli bychom vyrazit.“ Pak se taška zakymácela a stáhla se kolem mě, když si ji hodil na rameno. S jeho kroky se mu na zádech pohupovala.

Dvakrát poskočil a taška se odrazila od jeho zad. Pak zastavil a muži šeptali.

„Na co čekáme?“

„Ššššš.“ Bylo ticho a nehýbali jsme se. Skrže pytel se do mě otiskovaly údery mužova srdce, jeho nádechy a výdechy. „Zdálo se mi, že někoho vidím. Jsi v pořádku?“

„Jak ještě daleko?“

„Ještě kousek.“

Začal se znovu pohybovat a po nějaké chvíli jsme zastavili a taška dopadla na zem. Slyšela jsem zvuky škrábání a cinkot kovu o kameny. Taška se otevřela a dovnitř sáhla něčí ruka. První z nás byla vytažena ven.

„Podej mi baterii.“

Po dalším škrabotu byla taška zvednuta a šli jsme dál.

Když jsme zastavili potřetí, zvuk lopaty přehlušil zvuk tekoucí vody. Zip na tašce byl rozepnut. Vytáhli z ní druhou z nás a pak jsem zbyla jenom já. V průzoru otevřené tašky jsem viděla, jak se hrbili nad kopáním do světlého povrchu cesty. Ke druhé z nás připojili baterii a položili ji do země.

Jeden muž ležel natažený na zemi a zahrabával díru zeminou. Další šel dolů k řece, kde se běhla voda padající dolů pod most. Když se vrátil, nalil přes výkop vodu, urovnal bahno dlaní své ruky a zarovnal je s povrchem cesty. Pak se vrátil zpátky k tašce, a když ji zapínal, na obličejích mu byly vidět krůpěje potu. Zase byla všude tma a já jsem byla v tašce sama. Šli jsme dál.

Tempo chůze se zpomalilo a zpozornělo. Za chvíli se už muži plížili a vegetace se odírala o látku kolem mě. Opět jsme zastavili a jeden

z nich zašeptal. „Jsme příliš blízko, Aktare,“ řekl. „Vidím jejich strážní věž. Táhle.“

„Já vím,“ zasyčel zpátky. „Musíme se dostat, co nejbližší to jde.“

„Tohle je ale moc. Mohou nás ve tmě vidět, mají přístroje, které rozpoznají naše teplo. Musíme jít zpátky.“

„Pokračuj. Ještě kousek a nebude nás vidět. Znáš to tady.“

Šli jsme dál. Přes tašku jsem rozpoznala zvuk plazení se kupředu. A pak jsme zastavili.

„Tady to stačí, Latife. Zůstaň dole.“

Zip se se zarachocením otevřel a já jsem byla vytažena a položena na zem. Nebe bylo kupolí hvězd. Byli jsme v malé prohlubni plné suché zeminy a řídké trávy. Muži teď sotva lapali po dechu. Jeden byl opřený o loket a odhrabával hlínu, aby mi vytvořil místo. Ten druhý se zvedl a zíral do temnoty. Oba byli napjatí.

„Nevidím žádný pohyb,“ zamumlal muž, když se vrátil dolů od okraje. „Opatrně, Latife. Nesmíme spěchat. Nestojí nám to za to udělat chybu.“

Kopal pro mě díru a pod vousy si přeříkával „Bůh je veliký. Bůh je veliký. Bůh je veliký.“ Tato mantra soustředila jeho pozornost pryč od nebezpečí směrem k mému hrobu.

„Musíš se soustředit, Latife.“ Druhý muž se natáhl a zadržel ruku, kterou Latif kopal. Jejich oči se setkaly. „Kontroluj svůj strach. Už jsi dostatečně hluboko. Podej mi baterii.“

Zašmátral po kapsách a předal čtvercovou baterii druhému muži, který mi ji zatlačil do spojky. V mých drátcích se zachvěla elektřina, ale ještě jsem nebyla obvodem. Překulil se, třesoucíma se rukama z kapsy vytáhl lepicí pásku a oblepil jí mou baterii. Pak se přesunul k díře a opatrně mě do ní uložil. Upravil všechny moje součástky. Mou kulatou část – tu s potenciálem – dal naspod, a dlouhé tenké kovové proužky – můj spouštěč – uložil co neblíže povrchu.

Jak pracoval, kapal na mě jeho pot. Hrnul zeminu zpátky a s každou další hrstí tak zmenšoval svit hvězd, až tmavě modrý průzor zcela uzavřel, a já jsem zůstala ve tmě. Muži se pohybovali kolem dokola po povrchu

a tlačili a mačkali na mě půdu. Na ni nalili vodu, která se vsákla do prachu a proměnila jej v bahno, jež začalo stékat kolem mě. Brzy nato pohyby ustaly a muži, kteří mě vyrobili, se museli odplazit pryč.

*

VYČKÁVALA JSEM V ČERNOTĚ. OKOLNÍ BAHNO V HORKU USCHNULO a zpevnilo se a já jsem zůstala v zemi uzamčena. Každý den se zvyšovala a padala teplota, ale jinak se nic nedělo.

Ale pak jsem konečně ucítila vibrace – rytmus chůze, který byl zprvu slabý, ale pak se začal přibližovat směrem ke mně. Stlačila mě váha. Suché bahno se nade mnou napnulo, popraskalo a stlačilo k sobě mé kovové pásky. Vznikl obvod, který okamžitě naplnil mé drátky.

Byla jsem naživu.

Kovový proutek v mém srdci vybuchl, řízená třaskavá síla, která spustila směs ve mně, zareagovala.

Fungovala jsem.

5

Pohotovostní zdravotní bratr mě vytáhl ze šuplíku a položil mě na vozík z ne-rezové oceli vedle dalších zdravotnických potřeb. Byl jsem sterilní a zabalený v plastovém sáčku. Vozík tlačil na operační sál. Lidé tam čistili všelijaké povrchy a kontrolovali vybavení. Byli napjatí. Ve vedlejší místnosti, která byla oddělena plexisklem, si muži ve zdravotnických pláštích drhli ruce.

Dovnitř vešel muž v pouštní uniformě s deskami v rukou. „Dobře, je teď ve vzduchu,“ oznámil. „PEDRO jej vyzvedl z jižního distriktu. Je to IED (improvizované výbušné zařízení, pozn. překl.) versus pěšák. Předchozí info stále platí. Jedna osoba, kategorie A. Identifikační číslo BA5799. Pohotovostní amputace pod levým kolenem, problémy s dechem a kritická ztráta krve. Už museli resuscitovat, možnost selhání plíce. Předpokládaný čas příletu je osm minut. Jakmile dostanu nějaké informace z vrtulníku, vrátím se.“

„Dobře, díky, Jacku,“ řekla nějaká žena. Měla na sobě modrý plášť a roušku kolem krku. „Připravíme se na přijetí. Kirsty, jak jsme na tom s plazmou a krví?“

„Dobře, plukovníku, nula pozitivní je připravena,“ zareagovala sestra, která právě kráčela na druhou stranu místnosti s dvěma sáčky žluté plazmy. „Ale otestuji ho, jakmile tady bude. V případě potřeby máme víc v ledničce.“

„Výborně. Přitáhni ty nástroje blíž, Time.“

Vozík, na němž jsem byl, se přiblížil k posteli.

„Vypadá to, že, až bude stabilní, budeme muset udělat CT. Doktor Richmond už je vzhůru?“

„Už je na cestě, plukovníku.“

Muž s deskami se vrátil zpátky. „PEDRO musel provést třikrát defibrilaci, momentálně nemají puls. Dám vám vědět, co je nového. Obávám se, že to nevypadá dobře.“

Napětí opustilo místnost. Jeden z mužů si z rukou strhl gumové rukavice a vyhodil je do koše. „Dalšího už ne.“

„Nevzdávejte to. Nikdo,“ zahlásila žena a sledovala hodiny.

Bylo ticho. Postel obalená zeleným igelitem zela prázdnotou. Jedna ze sester zmáčkla tlačítko na přístroji, který visel ze stropu. Jiná byla nakloněná nad skříňkou a kreslila si něco tužkou.

Muž s deskami znovu nakouknul skrz dveře.

„PEDRO stále nemá tep,“ řekl, „i když na chvilku jej prý měli. Jsou tady za dvě minuty.“

„Doufejme, že to zvládne. Klasický postup. Tep nebo ne, uděláme pro něj, co se dá. Time, ty bys měl vyrazit ven na příjem s ostatními.“

Muž vyrazil z umývárny, nasazoval si zpátky rukavice a zavazoval si plášť.

„Dobré ráno, Petere. Byl jsi informován?“ zeptala se žena.

„Zrovna jsem byl na operačním, Jack mi všechno řekl. Vypadá to, že to bude opět to samé.“

Čekání pokračovalo. Minutová ručička ťukala kolem dokola hodin nad bílou tabulí rozdělenou do černých políček a zaplněnou nejrůznějšími informacemi. A pak najednou v místnosti rostl vzdálený bzukot přibližujícího se vrtulníku, dokud nezačaly zdi provizorní budovy vibrovat. Tón se změnil, snížil se a pak už byl slyšet jen trvalý neměnný hukot.

„Jdeme na to,“ řekla.

*

DVOJITÉ DVEŘE SE S PRÁSKNUTÍM ROZEVŘELY A CHODBOU SE ROZLÉHAL zvuk spěchajících kroků a naléhavých hlasů, dokud do místnosti nebyla přinesena nosítka, na kterých jsi ležel ty. Muži a ženy se kolem tebe

seběhli. Jeden z nich nad tebou držel vak s tekutinou a další měl na hlavě helmu se zatemněným hledím a znakem s hvězdami a pruhy.

„Je to šedesát na třicet,“ oznámil, „při převozu jsme mu dali čtyři šoky. Dali jsme mu injekci adrenalinu.“

„Jak je na tom teď?“

„Zdálo se mi, že byl na vteřinu při vědomí, když jsme přistávali, ale teď je zase mimo. Na místě žádný morfin, protože měli podezření na selhání plic. Ještě nebyl čas intubovat.“

„Dobře, co nejrychleji intubujeme, Time,“ řekla žena.

Zvedli mě a strhli ze mě igelit. Nějaký muž ti do krku zavedl laryngoskop a další ti zvrátil hlavu dozadu. Jazyk ti visel ven a já jsem byl naveden přímo do tebe. Měl jsi v ústech špínu a stéblo trávy. Sjel jsem po laryngoskopu, který mě navedl dovnitř. Prodral jsem se tebou, pásl jsem se na tvém hrtanu, prošel jsem kolem tvé hlasivkové štěrbině a dolů tvou průdušnicí, dokud jsem nedosáhl vstupu do tvých plic. Jedna z nich byla menší a zhroutená. Sestra nafoukla mou manžetu, která se roztáhla a udržela mě v tobě.

Trubice ve tvaru T byla pevně nasazena tam, odkud jsem ti vyčníval z úst, a pak napojena na mechanický ventilátor. Byl jsem nyní součástí systému. Byl jsem uvnitř tebe, na pokraji tvých plic. Byl mnou vtlačen vzduch bohatý na kyslík a já jsem za tebe začal dýchat.

Byl jsi pokrytý prachem. Jeho tenká vrstva ti zakrývala obličej jako duch. Tvé oblečení bylo kvůli němu bledé až na místa, která byla ztmavena krví, nebo byla odtrhnuta. Od pasu dolů jsi byl nahý a na bílé kůži tvých stehů byly skvrny a červené otisky prstů.

„Dejme ho hned na stůl. Plná prohlídka, okamžitě.“

Přinesli nosítka k prázdné posteli a unisono tě na ni přeložili, po čemž na nosítkách zůstalo lepkavé tratoliště. Byl zavěšen vak s plazmou.

Chybělo ti levé chodidlo a z lýtky ti vyčnívaly části kosti. Tvá pravá noha byla podél své vnitřní strany rozevřena a ve zranění jsi měl natklé rány, které oproti tvé pokožce působily lepkavě. Tvé pravé lýtko bylo pryč. Obě tvé paže byly proděravělé a krvácely. Tvůj levý malíček

visel jen na svalu. Ve svém tříse jsi měl čistou lesknoucí se ránu, ze které tříštila krev. Varle ti rozervaně viselo, bylo deformované a k nepoznání.

Žena se pohybovala okolo nosítka a pak se nad tebou naklonila. „Dobře, připravme ho, jak nejrychleji to půjde. Kirsty, otestuj mu krev. Kolik jednotek tekutin už měl?“

„Jednu dostal už na místě, madam,“ odpověděl muž v helmě, „a od té doby jsme mu dali ještě tři.“

„Dobře, zavedeme kanyly.“

Žena stála opodál a pozorovala. Ostatní pracovali na tobě. Odstrihli ti tvé zbývající oblečení a zkontrolovali tvé nahé tělo. Utřeli a očistili tě a zalepili ti oční víčka. Na hrud' ti nalepili elektrody, přístroj nad tebou třikrát zapípal a pak ještě jednou před tím, než se usadil do svého rytmu.

„Tachykardie. Šedesát na třicet. Slabý,“ oznámil jeden z nich.

„Krevní výsledky hotovy, je nula pozitivní. První testy ukazují hemoglobin na šestce.“

„Dobře, Kirsty, dejme mu ještě dvě jednotky, a to hned.“

Přístroj nad tebou začal pípat.

„Klesá krevní tlak,“ řekla sestra.

A pak v místnosti zablikal a zahlásil jasný a neměnný tón jiný přístroj a všichni se k tobě seběhli a přitlačili k tobě malý vozík.

„Defibrilátor,“ požadovala žena a sáhla po elektrodách.

Byl jsem uvnitř tebe a cítil jsem, jak se mi vzdaluješ, když se ti zastavilo srdce. Gel byl nanesen na elektrody, které o sebe ta žena začala otírat a pak ti je položila na hrud'.

„Pozor,“ zvolala žena pokaždé mezi jednotlivými šoky tvého těla, a když námi projela elektrina, cítil jsem, jak se tvá hrud' kolem mě prudce otřásá.

„Prosím, bože,“ řekla jedna sestra.

Ale tvé srdce se znovu pohnulo – a pak zase – a krev se začala prolévat tvými plicemi a na monitoru se opět objevila linka s hroty.

VRÁTILI SE ZPÁTKY KE SVÉ PRÁCI. STÁLE JSI PŘÍLIŠ KRVÁCEL, TAKŽE UDĚLALI vertikální řez podél žaludku kolem tvého pupíku. Vešli do tebe

s kovovými svorkami a zabránili krvácení z tvé femorální tepny. Odstranili škrtidlo a vyhodili jej do chirurgické nádoby. Sestra ti do penisu zavedla hadičku.

Jakmile byli přesvědčeni, že jsi stabilní, odvezli nás z místnosti chodbou pryč. Umístili tě do snímacího zařízení, které okolo nás zabzučelo. Doktoři a sestry zírali na monitory a odhadovali škody. Pak tě odvezli na operaci.

Pracovali na tvém levém pahýlu, očišťovali jej od zeminy a nečistot, které do tebe při výbuchu napadaly. Veškerou svou soustředěnost směřovali na tebe a pomalu tě přiváděli zpátky. Pro ně jsi nebyl kompletní, byl jsi jen rána, která se musela zavřít, hodnota na obrazovce, kterou museli sledovat, nebo vak krve, který potřeboval vyměnit.

Chirurg od tebe poodstoupil, ve světle žárovky zamrkal a podíval se na svůj tým. „Dobře. Je stabilnější. Krvácení se teď zastavilo v obou nohách,“ řekla. „Pohotovostní amputaci levé nohy pro teď necháme tak, jak je. Ale bojím se té obnažené femorální artérie v pravém stehně. Na tom budu pracovat s Lisou. Jsi s jeho stavem spokojený, Petere?“

„Ano, Gill.“

„Dobře. Můžeš se postarat o ta zranění na pažích? Taky se chci podívat na to zranění levého předloktí. Obávám se, že mohlo způsobit poškození nervů. Pokud jsi tedy ochotný začít i s tím.“ Pohlédla na muže vedle sebe. „Time, myslím, že budeme muset odstranit i ten malíček. A pak to zašít, jestli ti to nevadí. Ten je poslední z jeho problémů.“

„Ano, plukovníku,“ odpověděl a šel si znovu vydrhnout ruce.

„Jakmile bude všechno tohle hotové, budu se chtít znovu podívat na to třísko. Pravděpodobně budeme muset udělat orchiektomii a chci to udělat pořádně. V tomhle ohledu měl neuvěřitelné štěstí.“

PO NĚKOLIKA DALŠÍCH HODINÁCH BYLI MÉNĚ USTARANÍ. KDYŽ SI CHIRURGOVÉ protahovali záda, ostatní přítomní mluvili mnohem klidněji. Jedna žena nakonec napsala několik poznámek do desek a dva lidé podali léky.

Stále jsem byl v tobě, stále jsem za tebe dýchal. Tvůj hrudník se zvedal a klesal se směsí plynů, které mnou byly vtlačeny dolů do tebe. Tvé paže a spodní část těla byly zakryty bílými obinadly a vyčnívajícími trubíčkami, které odváděly hnis z tvých ran. Žlutý jód ti zbarvil pokožku a černý inkoust pod obvazy naznačoval, kde byly načrtnuty řezy. Zakrývala tě modrá pokrývka.

Byl jsi převezen do pokoje s dalšími muži se stejnými tubusy, jako jsem byl já, které držely jejich nevědoucí ústa otevřená. Ani jeden z nich nebyl při vědomí. Byli nehybní až na jejich zvedající se a klesající hrudníky, jejichž tempo udávaly přístroje. V místnosti byla tma, v rohu rachotila klimatizace a nad každým tělem blikaly monitory. I tato těla byla zohyžděna a nezaplňovala postele tak, jak by měla. Zelené přikrývky byly ploché v místech, kde měly být končetiny.

Sestry se pohybovaly mezi postelemi a připravovaly se na přesun. V tom zapípal a červeně zablikal nějaký přístroj, sestry a další lidé se kolem něj seběhli a přístroj začal vydávat jednoduší tón. Byl přivolán vozík s resuscitátorem. Byli hektičtí, následně frustrovaní a nakonec beznadějní. Postel byla odvezena a již se nikdy nevrátila.

Tvůj stav je těšil. Změnili dávkování léků, avšak stále tě ponechávali v umělém spánku a přesunuli tě do jiného pokoje, kde tě připravili na převoz. Sestry, které se o tebe staraly, něco psaly do tvých záznamů a měly z tebe dobrý pocit, i když tě vlastně nikdy nepoznaly.

Dovnitř vešel muž v bojové uniformě se zeleným baretem zmačkaným v ruce. Byl šokován deformovanými těly v postelích seřazených u zdi a jejich nehybností. Seděl u tebe a řekl ti několik slov, ale zněl rozpačitě. Než odešel, poplácal tě po ruce. „Zůstaň silnej, kamaráde,“ pošeptal.

Později dorazil tým doktorů a sester, který stál za každou postelí, listoval deskami a díval se na rentgeny. Pohybovali se po pokoji, dokud nestáli přímo u tebe.

„Je dostatečně stabilní na převoz. Měl by zůstat v umělém spánku.“

„Musíme ho dostat zpátky. Ta zranění na pravé noze budou brzy potřebovat plastického chirurga.“

„Než odjede, uděláme nové krevní testy. A zvyšte mu dávku sedativ na ten let.“

„Dobře, dostaňme ho na dnešní let. Myslím, že je to letecká podpora týmu Bravo. Dají jim dva v bezvědomí a tři chodící.“

Přesunuli se k vedlejší posteli. Jeden z nich zůstal u tebe a zapisoval si výsledky z přístroje nad tebou. Sestra posunula kolečkem na mechanickém ventilátoru a směs plynů, jež mnou procházela, se změnila. Přimáčkla zkumavku na kanylu, která ti visela ze zápěstí, a naplnila ji krví. Nebyla ale tvoje, byla kombinací z osmi jiných lidí.

TÉ NOCI JSI BYL PŘIPRAVEN NA PŘEVOZ. PŘIŠLI DOKTOŘI I SESTRY A MLUVILI o tvých zraněních. Tranzitnímu týmu pověděli všechno, co mohli, každíčký detail, který způsobil tvou křehkost, a riziko toho dostat tě domů. Pak se do toho pustili s nacvičenou zdatností. Můj konec byl vytažen z mechanického ventilátoru a zastrčen do přenosné jednotky. Stáli kolem tebe a sestry bez dechu řekly „Na tři: jedna, dvě, teď“, a opatrně tě přenesly na novou postel.

Nový tým tě vyvezl ven modrou chodbou směrem ke dvojitým dveřím. Měli naspěch a byli profesionální. Starali se jen o následujících deset hodin. Museli se ujistit, že tě dokážou dostat do bezpečí a předat tě jinému týmu, který by mohl udělat mnohem víc než tě jen udržet naživu.

Opustili jsme klimatizovanou budovu a v pouštním přítmí jsme byli odvezeni do sanitky. Jeli jsme v ní několik minut a sestra vedle nás sledovala přístroje a kontrolovala tvé hodnoty. Když jsme zastavili, otevřely se zadní dveře a my jsme byli vytaženi přímo pod blyštivý obdélníkový vchod letounu. Jeho motory pískaly a světýlka na obou křídlech blikala. Vzduch byl rozvířen zahřívajícími se tryskami a rozčepýřil jemné vlasy na tvém čele. Vytlačili nás nahoru po rampě do zadní části trupu letadla a tvou postel zabezpečili kotevními úchyty v podlaze.

Objevila se další nosítka a i ta byla upevněna. Pak na palubu vstoupili muži s berlemi, se zavazánými pažemi, či s obvazy přes oko, a zdravotníci jim pomohli usadit se do sedadel blízko přední části letadla. Zvuk

motorů se utiřil, když se zadní dveře zvedly a uzavřely. Tranzitní tým se pak pohyboval mezi postelemi a kontroloval, zda jsou sedativa a hodnoty pacientů vyhovující. Letoun se rozjel po letišti a pak vzlétl.

Cestoval jsi šest a půl tisíce kilometrů, ale nemusel ses tím zabývat. Byl jsem součástí systému tubusů, ventilů, tlakoměrů a obrazovek poháněných mikročipy, na který dohlíželi lidé a který ti měl být životní podporou.

Letoun přistál a zadní dveře se otevřely.

Příletová dráha byla mokrá a svisle pruhovaná modře a červeně blikajícími odrazy, které přicházely od řady vozidel čekající na nás. Bylo zde mnohem chladněji. Reflexní bundy lidí utíkajících směrem k zadním dveřím zářily ve tmě. Když s námi tým klusal k sanitce, kolečka nosítek se na zemi zatřepotala. Padající déšť se oproti kamenné obloze změnil na bílé provazy. Navezli nás do sanitky a dveře se za námi zavřely.

Jak jsme se rozjeli, zářila skrze okno modrá. Vozidlo brzy zpomalilo a začalo zahýbat kolem rohů. V oknech sanitky nyní byla barva žlutých pouličních světel. Siréna změnila rytmus a tón, my jsme se zakymáceli ze strany na stranu a pak zase zrychlili.

Siréna ztichla a my jsme zastavili. Dveře se otevřely a s bouchnutím se zase zavřely. Zazněl křik a pak jsme byli vytaženi ven. Kolečka nosítek spadla dolů pod nás, načež jsme byli odvezeni do nové budovy skrze skleněné automaticky se otevírající dveře a běžovou chodbou s bezpečnostními upozorněními a seznamy oddělení. Po cestě se seznamy měnily, ale podle ukazatelů jsme stále mířili na jednotku intenzivní péče. Zahýbali jsme za všemožné rohy, dokud nějaký muž nenatukal na displej kód a neprůhledné skleněné dveře s nápisem *JIP* se otevřely. Zastavili jsme u postele.

Přijímací tým tam už čekal a napojili tě na nový systém trubek, drátů a tubusů. Přístroje zablikaly a zobrazily tvé hodnoty a já jsem byl zastrčen do nového ventilátoru.

A pak od nás tým vzdušné podpory odešel. Vypadali unaveně. Když vycházeli posuvnými dveřmi, položil jeden z nich druhému ruku kolem ramen a usmál se.

Rozhodli se pro operaci, a tak jsme byli odvezeni na operační sál s bíle vykachlíkovanými zdmi. Odstranili obvazy a z tvých ran na stůl vytekla špína a hnís. Očistili ti tělo, odstranili mrtvé a odumírající části, které jsme již nemohli nadále udržet naživu. Vyčistili infikované oblasti a odeslali vzorky krve. Plastičtí chirurgové udělali rozhodnutí a začali na tobě pracovat.

Po čtyřech hodinách nás odvezli zpátky na JIPku. Sestry tě znovu umyly. Tvá kůže zežloutla a hlava ti spočívala v nepřírozeném úhlu.

Jakmile byly sestry se svou prací spokojeny, skleněné dveře se otevřely a doktor dovnitř přivedl muže a ženu, kteří na sobě neměli zdravotnické oblečení. Byli provedeni oddělením, dokud nestanuli vedle tvé postele. Muž se na nás podíval odhodlaně. Žena v ruku svírala červenou kabelku a vypadala vyčerpaně a šokovaně. Mužova ruka tu její pevně držela po mém boku a zmáčkl ji nyní ještě silněji. Doktor o tobě začal mluvit a představil je týmu, který se o tebe staral.

Zůstali tady velmi dlouho – a řekli toho velmi málo – ale když se doktor vrátil, řekl jim, že by se měli jít opravdu vyspat. A my jsme byli zase sami.

Vrátili se ještě několikrát, seděli vedle tebe a čekali. Pokaždé, když se nikdo nedíval, se ta žena dotkla tvé ruky. Bála se, že dělá něco špatného, nebo že by ti mohla ublížit. Často, když jsme byli odváženi na operační sál, se za námi dívali. Cítili se bezmocní. A vždycky tam byli, když jsme se vrátili zpátky.

*

SEDM DNÍ A ŠEST A PŮL TISÍCE KILOMETRŮ POTÉ, CO JSEM DO TEBE BYL vsunut, ses změnil. Nečekali to, ale tvé oči zamrkaly a tvůj jazyk se mnou začal bojovat, když ses začal dusit okolo mého tubusu. Zkoušel jsi mě vytlačit a bál ses, že se topíš. A když se ti v náhlé panice rozbušilo srdce a přístroje nad tebou se poplašně rozpípaly, sestry k tobě okamžitě přiběhly.

Byli přivoláni doktoři, aby tě prohlédli. Můj balónek byl vypuštěn a opatrně mě z tebe vytáhli. Když jsem míjel tvé zuby, byl jsi zmatený a něco jsi mumlal. Zůstal jsem ležet na stole a ten muž a žena byli přivedeni zpět, aby mohli být s tebou. Chytla tě za ruku.

Poznal jsi ji a věděl jsi, jaký je tvůj vztah k nim oběma.

Nějaká sestra mě zvedla, šlápla na pedál odpadkového koše a vyhodila mě do žluté tašky pro chirurgický odpad.

Již jsem nebyl nadále tvou součástí.

6

Jsem zelený třicetilitrový batoh ke každodennímu použití. BA5799 mě zakoupil v obchodě s použitým vojenským vybavením v garnizóně, zatímco byl stále ve výcviku. Během prvního tréninku se mě snažil zašpinit, abych nevypadal tak nově, ale naopak otlučeně a zkušeně. Tak, jak se on sice necítil, avšak jak se cítit chtěl.

Nesčetněkrát do mě balil vysílačky, slepou i ostrou municí, teplé oblečení a vaky s vodou a příděly, které zatlačil dolů po mých stranách. Všechno mělo své místo a každou položku zvlášť zabalil do voděodolného obalu. Používal mě jako místo na sezení ve studených, vlhkých výcvikových oblastech. Plížil se řekami a střílel ze své pušky do výkopů na muže, kteří svou smrt jen předstírali.

Nacpal mě železným závažím zabaleným do ručníků, a když se mnou běžel přes kopce, skákal jsem mu nahoru a dolů po zádech.

Černou fixou na mě napsal své číslo, které při čekání na nasazení vybledlo. Znovu jsem byl v chladné a mokré výcvikové oblasti a on útočil na pozici na malém travnatém kopečku, zatímco kolem chodili lidé v červených pláštěnkách se svými psy. Několikrát byl zabit a zraněn a vtipkoval s ostatními muži, když ho provázeli řetězcem evakuace zraněných. Pil čaj, dokud mu cvičící velitel neřekl, že je opět naživu. Jednou k němu nějaký muž v reflexní vestě zakřičel: „Jste mrtvý, pane.“ Byl otrávený, že je tak brzy zase ze hry, a ve frustraci mě odhodil do křoví.

Na výcviku jsme spolu strávili ještě nějakou dobu. A pak se jeho pokoj začal zaplňovat novou výstrojí, kterou pojmenoval fixem a rozložil na podlahu. Přes mé vybledlé černé linky znovu napsal BA5799.

Jednoho rána do mé vrchní kapsy strčil věci, které by mohly odvést jeho pozornost od toho, co se blížilo: knihu, iPod a stejně tak své dokumenty a pas. Přes hlavu si na krk pověsil psí známky, poskládal si svůj baret, dal ho dovnitř a zapnul mě. Ještě za tmy jsme v autobuse odjeli z tábora a nastoupili jsme na letadlo.

JAKMILE JSME PŘISTÁLI, STALI JSME SE SOUČÁSTÍ JEDNÉ ŘADY MUŽŮ – všichni s batohy na denní použití na zádech – která vedla dolů po schodech k široké přistávací ploše. Bylo horko a jeho tričko se pod mnou brzy propotilo. Procházeli jsme pravoúhlým městem se stavebními budovami a stany bez oken, palivovými zásobami a zdmi s ochranou proti výbuchu, kotci pro psy a požárními stanovišti. Kolem nás zaduněla těžká vozidla a malé skupinky vojáků kráčely zpátky ke své ubikaci. Všichni měli od slunce vybledlé uniformy a dlouhé vlasy.

Byli jsme uvedeni do hangáru plného dvoupatrových postelí, někdo zakřičel instrukce a všichni zaplnili řady, aby si našli postel. Vysoký strop bzučel hlasy tří set lidí. BA5799 si vybral postel a usnul.

Během několika následujících dnů čekal ve frontách, aby získal veškerou výstroj. Seděl na hlášeních o místě, na které mířil, o tom, co tam má očekávat a čím se nenechat kousnout. Chodil do jídelny, jedl z plastových talířů a mě položil na zem mezi své nohy. Seděl v malé skupince mužů, vytáhl z mé kapsy sešit a pero a poslouchal muže, který udával rozkazy a rozebíral nadcházející dny.

Pak šel zpátky do hangáru, zastrčil mě pod svou postel a začal si kontrolovat svou výstroj.

Muž na horní prýčně se nahnul, vytáhl si sluchátka z uší a sledoval ho. „Jste v pořádku, pane?“ optal se.

„Celkem ano, díky. Jak to jde, vojíne Plunkette? Nemáte náhodou být na tom hlášení o sociální péči?“

„Snipeři to dělají s Četou A.“

„Jak šla dneska střelba?“

„Dobře. Už abychom tam byli. Očividně to přebíráme po skupině, která tam měla nějaké trable,“ řekl muž.

„Já vlastně vyřáším už dnes večer,“ prohlásil BA5799. „Budu součástí výměny s několika dalšími z velitelského týmu.“

„Máte tušení, kdy vyrazíme my ostatní?“

„Nic není potvrzeno. Vypadá to, že výměna začne za pět nebo šest dní. Plán je, že půlka čtyry se tam dostane vrtulníky a zbytek po silnici. Závisí to na počtu dostupných strojů,“ odpověděl BA5799.

„Doufám, že poletím. Začít misi silničním konvojem by nebylo nic moc.“

„Slyšel jsem, že by to mohlo zabrat i dvacet hodin.“

Pokračoval v přebalování své výstroje a páskou si oblepil okraj své helmy. Pak z plastového obalu vytáhl černé škrtidlo. Zkontroloval jej, a než si ho strčil do kapsy na levém stehně, napsal na něj BA5799.

Pak vzal do rukou šest malých kartonových krabiček a otevřel je. Na fólií pokrytou matraci zacinkaly válečky měděné barvy, které seřadil do řad po deseti a pak po třiceti. Některé z nich měly na špičce červený fosfor a ty po jednom přidal ke každým pěti obyčejným. Z tašky vytáhl šest zásobníků a začal je naplňovat. Čelistmi zásobníku palcem protlačil náboje, každý z nich otáčel, aby se ujistil, že jsou správně usazené, a stlačoval pružinku tak dlouho, dokud nebyl zásobník plný.

Napříč hangárem zařval hlas.

„Všichni poslouvejte. První skupina odjíždí teď. Vrtulník je připraven a chce vás tam plukovník. Co nejrychleji to jde. Buďte na heliportu do pěti minut.“ Muž teď procházel mezi řadami dvoupatrových postelí. „To zahrnuje i vás, pane. Ví někdo, kde je seržant Collins?“

„Nemám zdání,“ odpověděl BA5799, který pod vousy zanačoval, a pak začal nervózně přehrabovat svou výstroj. Volné kulky dal do svého baretu, který smotal a strčil do mé vrchní kapsy. Byl vyvedený z míry, jeho rituál byl přerušeno. Nasadil si ochrannou výstroj a znovu zanačoval, když upustil zásobník, který zařinčel o zem.

Muž nad ním seskočil ze své postele, aby mu pomohl. Neměl na sobě tričko a jeho paže byly potetované obrázky insignií jeho regimentu. Zapnuli společně všechny zipy, nastrkali spacák pod poklop krosny a zavakli ji před tím, než ji ten muž zvedl BA5799 na záda.

„Díky, vojine Plunkette,“ řekl.

„Ujistím se, aby k vám administrační dostalo vaši tašku, pane.“

„Ani nevím, jestli mám všechno, co potřebuju,“ řekl BA5799 a poklepal si na boční kapsy.

„Budete v pohodě, pane – tohle je všechno, co teď u sebe musíte mít,“ řekl, a když mu podával pušku, zašklebil se. „Hodně štěstí.“

„Sakra, kde mám ochranné brýle? Potřebuju je na ten let.“

„Tady, vemte si moje. Řeknu, že jsem je ztratil, a půjdu si pro nový,“ odpověděl a sáhl do boční kapsy své krosny.

„Díky, Plunku. Uvidíme se na druhém břehu.“

BA5799 vyšel z hangáru a nastoupil do Land Rovera s puškou v jedné ruce a mnou ve druhé. Motor jel na prázdno, dokud se k nám nepřipojili další dva muži. Jakmile byli oba uvnitř a jejich výstroj byla naskládána na mě, dveře se zavřely a jeli jsme zpátky k letišti.

Přijeli jsme na heliport, vystoupili a vyrazili k modulární budově, která byla obklopena vysokými betonovými panely a zakryta výbuchu odolnou klenbou. U koše stáli muži a pokuřovali. BA5799 si položil krosnu k těm ostatním.

„Kam to bude?“ zeptal se muž s deskami v rukou.

„Tři na Stanoviště 43 – Barnes, Webb a Dale,“ odpověděl BA5799.

„Collins s vámi není? Tady se píše, že byste na S43 měli jet čtyři.“

„Seržant Collins je na cestě. Nečekali jsme, že vrtulník bude odlétat tak brzy. Řekli nám to až teď.“

„No, letový plán byl pozdržen. Jestli se sem dostane brzo, tak se mu třeba poštěstí,“ pověděl ten muž a něco si do desek poznamenal.

ČEKALI NA LAVIČKÁCH, BYLO HORKO A NĚKOLIK Z NICH SPALO. DORAZILO PÁR DALŠÍCH MUŽŮ A ŘADA KROSEN SE PRODLOUŽILA. NĚJAKÝ MUŽ SE OBJEVIL

viditelně frustrovaný a řekl, že byl na telefonu se svou ženou a neměl ani tušení. Ostatní mu pověděli, že vrtulník má zpoždění a že je to jen další „pohni si a čekej“. Seděl jsem mezi nohama BA5799, který z mé kapsy vytáhl baret a znovu začal zásobníky naplňovat municí. Vrtulníky rozvířily vzduch a horké motory zvlhnily posádku na heliportu, která zrovna vyťahovala palivové hadice. Když se stroj zase zvedl na ocelově modré nebe, odběhli pryč.

Muž s deskami vyšel z budovy. „Dobře, máme tady okno asi za deset minut. Prvně S43 a pak centrální distrikt – ti ze S43 s taškami si nastoupí jako poslední. Vy jste seržant Collins?“ zeptal se muže vedle BA5799. „Tak jste to zvládl. Vy čtyři až nakonec a vystupte co nejrychleji – nikdo nechce na S43 moc okolkovat, je to momentálně jedno z nejžhavějších přistávacích míst. Piloti jsou kvůli němu trochu vynervovaní.“

BA5799 mi prodloužil ramenní pásy, nasadil si mě přes svou ochrannou výstroj a na hlavu si nasadil helmu. Muži si připravili svou výstroj, típly své cigarety a poupravili si krosny.

Vrtulník připlachtil dolů na beton a jeho dva motory se ztišily. Řada vojáků zboku vystoupila a s taškami v rukou směřovala k administraci. Nedaleko přistály a následně tankovaly dvě bojové helikoptéry.

Muž u vrtulníku pokynul a my jsme začali kráčet přes přistávací plochu. Visel jsem na zádech BA5799, který byl posledním mužem v řadě. Vítr se vířil kolem nás a on si z helmy stáhl své brýle na oči. Pohybovali jsme se pod vrtulemi skrze výfukové plyny a muži před námi už po rampě nastupovali kolem přípevněného bočního kulometu. Naházeli své krosny dolů do středu uličky, zaplnili volná sedadla a vzájemně si pomohli se čtyřstrannými bezpečnostními pásy. BA5799 svou krosnu přihodil na hromadu a pomáhal členu posádky s kotvícími popruhy, které uvazovali přes tašky. Bylo mu poděkováno vztyčenými palci, načež se usadil na poslední volné sedadlo a mě si položil mezi nohy vedle své pušky.

Zvuk vrtulníku přidal na síle a kolo stínu na betonu za námi zesvětlovalo. Když se stroj zvedal ze země, škulbl sebou. Jeho stín se zmenšil a začal

skákat po protibombových stěnách, ochranných chodnících, hangárech a stanech, jak jsme letěli směrem k poušti. Skrze otevřené boční dveře byly vidět dvě zvedající se shrbené siluety doprovodných bojových vrtulníků, které nás následovaly přes rozlehlý tábor.

BA5799 a ostatní seděli s puškami kolmo mezi koleny na obou stranách trupu stroje neschopni spolu kvůli hluku hovořit a letěli nízko nad prázdnou pouští.

Brzy se dole v písku začaly utvářet vybledlé jizvovité linie obydlí. Jeden člen posádky se posadil za kulomet na boční rampě, zatahl za páku, která vyskočila dopředu, a natočil zbraň na čím dál hustší mozaiku vesnic a sítě zavlažovacích kanálů, které se odrážely ve slunci. Otočil se za sebe, ukázal ostatním rozevřenou dlaň a zakřičel „Pět minut“.

BA5799 pozvedl svou ruku na znamení pochopení před tím, než zprávu poslal muži vedle sebe. Letounem se zvedla vlna zvednutých palců a souhlasných přikývnutí. Jakmile začal vrtulník obratně kroužit nad pevninou, pod svými rotory se vehementně kýval. Sklouzl jsem a BA5799 mě zachytil a držel mezi svými koleny. Otevřenou boční stranu helikoptéry naplnilo nebe a pak země. Kolem proletěl útočný vrtulník a pod námi prolétla zelená a okrová půda: cesta s mužem tlačícím ruční vozík, osel připoutaný na poli, řada stromů táhnoucí se ke čtvercově oplocenému pozemku.

Zvuk motorů se změnil a hučení točících se vrtulí se prohloubilo, když stroj neúnavně směřoval k místu přistání. Pomalu jsme mířili přes zeď tábora a její strážce a vojáci si zakrývali oči proti poletujícímu prachu. Odfoukl se zelený stan, který poletoval po nádvoří, dokud se nezachytil v ochranné mříži nějakého vozidla.

Větrem zviřený prach pohltil vrtulník, který se v té slepotě prudce zakýval. Náhlý pocit beztíže muže znervózněl. Stroj se odrazil na svých nosnících a sklouzl na stranu. Jeho motory zařvaly a my jsme byli znovu ve vzduchu a zvedali jsme se skrze ten vířivý oblak. Přimáčkli jsme se k podlaze, BA5799 sevřel kolena kolem mě, v beznaději zavřel oči a otočil se mu žaludek.

Člen posádky urychleně hovořil do svého mikrofonu, a když jsme vylétěli z hradeb prachu, jeho oči bedlivě sledovaly řadu stromů kolem stanoviště a jeho prsty byly připraveny zmáčknout spoušť.

Znovu jsme se ocitli nad pouští a kymáceli jsme se ze strany na stranu. Pak jsme zpomalili a opět přeletěli přes hraniční zeď a její hlídku. Jednou jsme se odrazili od povrchu, zastavili a zakymáceli se na podvozku vrtulníku.

Člen posádky vstal od své zbraně, otevřel zadní dveře a uvolnil popruh držící krosny. BA5799 zmáčkl zapínání, aby si odepnul pás, a hodil si mě na záda. Vyprostil svou krosnu a snesl ji dolů po rampě na přistávací plochu, pryč od točících se vrtulí.

Všichni čtyři se přikřčili, když se vrtulník opět zvedl. Vítr na mě ze země rozvířil špínu a prach. Stroj zmizel za zdi a brzy nato jej následoval i útočný vrtulník, který na něj z výšky dohlížel. A pak bylo ticho.

Zpoza zdi vyšel nějaký muž v tričku a žabkách.

„Vítejte na Stanovišti 43,“ řekl. „Jsem tady ve velení druhý v pořadí. Vypadalo to jak na horské dráze. Možná pilot nezvládl to zatmění. Nemůže to ale být jednoduchý, jednou jsme měli i tři pokusy.“ Zakřenil se. „Až do zítřka jsme vás nečekali. Ne že bychom někdy dostali nějaké informace dopředu.“ Podíval se dolů na mě a na ostatní tašky. „Máte nějakou poštu? Ne? Na hovno. Pošta je tak to jediný, co nám vynahrazuje tu spoušť v táboře pokaždé, když přiletí. Dejte to sem, já vám pomůžu. Ukážu vám, kde budete ubytováni, a pak se musíte hlásit na operačním.“

BA5799 mě zvedl a upravil si mé ramenní popruhy, načež jsme muže následovali přes přistávací plochu na nádvoří obehnané masivními zdmi z nepalovaných cihel ošlehanými počasím. Několik mužů přibíjelo znovu stanové kolky, jiní ze země sbírali rozházené prádlo.

Muž BA5799 ukázal úzký otvor ve zdi, který vedl do temné místnosti se dvěma skládacími postelemi. „Tady jsou důstojníci. Jenom ostatním ukážu, kde jsou postele pro podřízené. Za chvíli se vrátím a provedu vás po táboře.“

BA5799 se sehnul, aby mohl projít dveřmi, sedl si na postel a opřel si o mě svou pušku. Rozepnul si helmu a rozcuchal si své uplácené vlasy, protáhl se, otevřel mou vrchní kapsu a odložil si své brýle.

Muž se vrátil a ve dveřích se objevila jeho silueta.

„Jste v pohodě? Já jsem Dave,“ řekl a natáhl před sebe ruku.

„Tom. Jo, dobrý, díky. Rád jsem konečně tady.“ Potřásli si rukama.

Ozval se krátký třesk a pak další. Oba sebou cukli. A potom uslyšeli dvě vzdálené rány.

„Aha, už se staví na čaj,“ pověděl muž a podíval se ven ze dveří. „Vrtulník je asi dost nabudil. Popadněte svou helmu a pušku, Tome. Nejlepší čas vám ukázat tábor.“

BA5799 zazípoval mou kapsu, zapnul si řemínek u helmy, zaklapl zásobník do své zbraně a následoval muže ven na světlo, zatímco se vzduchem nesly údery v nepravidelném rytmu.

Byl jsem pokryt cizáckým prachem a on mě nechal ležet v malém pokojí vedle táborové postele vytesané do zdi tohoto obydlí. Po zemi lezl pavouk solifugy, který mě nejprve svýma chlupatýma nohama ohmatával, a pak přese mě přešel.

7

Obvykle jsem ležela na limetkově zeleném ubruse v kuchyni. Toho dne jsem ale byla na novinách se skvrnami od kávy vedle vodítka pro psa. Zazvonil zvonek a pes zaštěkal. Skrze skleněné výplně se objevily tmavé stíny dvou postav. Vyšla z obývacího pokoje a psa zavřela za sebou. Natahovala krk, aby viděla. Nikoho neočekávala.

Byl to nějaký muž a žena. On měl na sobě kravatu s odznakem své jednotky. Vyslovili její jméno. Přikývla. Zeptali se, zda mohou vejít dovnitř. Pevně se chytla futer a o nic víc dveře neotevřela. Zeptala se jen, co se stalo. Nechtěla, aby šli dovnitř. Strašlivost této chvíle si již představovala, ale nyní se nemohla ani pohnout. Byla si vědoma možnosti zármutku. A ta se jí nyní obmotala kolem krku a zaplnila její žaludek.

Vzpomněla si na úsměv svého syna a na moment, kdy naposledy vycházel brankou a řekl jí, že bude v pořádku, a vzpomněla si i na to, jak si přála, aby takto nepokoušel osud. Vzpomenula si, když mu bylo osm a celou cestu do školy plakal. Vzpomenula si, jak dokončil výcvik a jak hrdá na něj byla.

Vzpomněla si, že stejnou hrůzu cítila pokaždé, když zazvonil zvonek od té doby, co byl pryč. Vzpomněla si, jak nikdy nechtěla jít dolů ke dveřím a jak se jí ulevilo, když to byli jen podomní prodejci, a jak milá k nim pak byla. A teď si přála, aby dolů nikdy nepřišla.

Možná jen mohla jít na procházku se psem, a až by se sem vrátila, byli by pryč. Nechtěla tomu čelit sama.

Znovu se jí optali, jestli mohou vejít dovnitř. Pustila je, ale chtěla, aby odešli a už se nikdy nevrátili – aby nikdy neexistovali. Dala ohrát vodu

a řekla jim, že by si mohli dát šálek čaje. Nebylo to skutečné, dokud to nevyšlo.

Řekli jí, že to není potřeba a že by se opravdu měla posadit. Seděli kolem stolu a ten muž jí položil několik otázek, aby si potvrdil, kým je. Chtěla to vědět hned, chtěla, aby jí to už řekli, aby ta hrůza mohla začít. Věděla, že ji to zničí, že tohle všechno změní. Zeptal se jí, zda je jeho matka – samozřejmě, že byla.

Ta žena vstala. Tvářila se vážně a od té doby, co přišli, nic neřekla – zřejmě tuhle práci nesnášela. „Udělám ten čaj,“ pověděla a šla ke konvici. Vytáhla z kredence hrneček, ale když na něm uviděla nápis *Mámin vojáček*, vrátila ho a vybrala jiný.

A pak jí ten muž pověděl, co se stalo. Její syn byl těžce raněn a nyní je operován v nejlepším zdravotnickém zařízení přední linie na světě. Řekl, že neznají detaily, ale že byl velmi vážně raněný, ztratil mnoho krve a levou nohu. To bylo vše, co nyní věděli.

Ulevilo se jí – nebyl mrtvý. Její syn byl stále naživu. Muž pokračoval a zeptal se jí, kde je její manžel a zda mu může zavolat. Natáhla se, zvedla mě, rozeplula mou magnetickou přezku a vytáhla ze mě svůj telefon. Když to oznamovala svému muži, třásl se jí hlas a nevěděla, jak svá slova zformulovat. Řekla mu tolik podrobností, co mohla, a pak se jí hlas zlomil a telefon předala muži vedle sebe. Vysvětlil mu to stejné, co jí, a potom telefon položil a řekl jí, že její manžel je na cestě zpátky.

Vzpomněla si, jak se hihňal, když na dovolené jako tříletý běhal po pláži. Chtěla plakat, ale nemohla. Ne před nimi. Žena před ní položila hrnek s čajem. Podívala se na něj, ale neviděla jej.

Pak se zeptala, co znamená vážně raněný a zda to přežije. Věděla, že jí odpoví tak, jak na to byli vycvičeni, a uvědomila si, že i když si přála, aby nikdy nepřišli, oni tohle nenáviděli stejně tak, a bylo jí jich líto.

Najednou jí bylo jasné, že ta úleva může být neopodstatněná, že její syn už na tom operačním stole mohl dávno umřít. Přestavila si, jak umírá (bez viditelných zranění) někde zoufale daleko, bez ní. A potom si vzpomněla, že ten muž jí řekl, že přišel o nohu, a tak si poupravila svou

představu na operačním stole. A její představivost zašla příliš daleko a přidávala si další a další zranění. Zdeformovalo ho to a už to nadále nebyl její syn. Bylo to na ni příliš a její obličej se začal hroutit a požádala je, jestli by jí nedali chvíli. Popadla mě ze stolu, vyšla z pokoje a vyklopýtala do patra s pomocí zábradlí, kterým se vytahovala nahoru po schodech.

Odložila mě dolů na bíle natřenou židli, naklonila se nad toaletu a vy-zvracela se. Zvracela ještě jednou a soustředila se na to, aby nevydávala žádné zvuky – nechtěla, aby ji slyšeli.

Doplazila se ke dveřím, zamkla je a opřela se o ně. Sáhla do mě pro kapesník, otřela si ústa a z očí si setřela slzy. Neplakala, ty slzy se objevily kvůli její nevolnosti, a ona přemítala proč. Soustředila se na svůj dech a čekala. Slyšela pod sebou kroky a ta žena, na jejíž jméno si teď nemohla vzpomenout, volala nahoru. Netrpělivě odpověděla, že je v pořádku a že jen potřebuje minutku pro sebe.

Vyměnila balíček kapesníků a její jemná ruka ve mně sklesle setřevala. Třásla se a její prsteny o sebe zařinčely. Pak ruku sevřela v pěst, dokud ji nerozbolela, její kůže zbělela a jemné žíly zmodraly a vystoupily na povrch.

Vyčistila si zuby, ale neodvážila se na sebe podívat do zrcadla. A pak mě tam zanechala a šla zpátky dolů. Odtamtud ke mně přicházel šelest hlasů, skřípající zvuk přijíždějícího auta po šterkové cestě a štěkot nadšeného psa. Hluboký hlas jejího manžela vstoupil do konverzace a rozhovory pokračovaly. Když auto odjelo, byla již tma.

Oba přišli nahoru a ona si sedla na bílou židli, zatímco on spočíval na okraji vany. Sáhla do mě a vytáhla svůj telefon. Začala psát zprávu, ale pak raději zavolala, aby své matce oznámila, co se stalo. On ji při tom sledoval, a když hovor ukončila, řekl, že nyní nemohou až do zítřejšího dne nic dělat. Optal se jí, zda si je jistá, že nechce nic k jídlu.

Uprostřed noci vešla opět dovnitř, seděla na toaletě, dlouhou dobu si držela hlavu v dlaních a pak vypnula světlo a odešla.

On se ráno oholil a ona za ním vešla dovnitř a osprchovala se. Zeptal se jí, jestli je v pořádku, a ona vycítila, že se za tu otázku cítí hloupě. Byla